

AZ ÚJKOR

A MAGYARORSZÁGI SZÁLLODAI, ÉTERMI ÉS KÁVÉSZIPARI MUNKÁSOK ANYAGI ÉS SZELLEMI ÉRDEKEIT VÉDŐ SZAKLAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dohány-utca 84. szám, III. em. 30.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési díjak: Egész évre 6 K.

Fél évre 3 K. Negyedévre 1 K 50 f.

A pincérmunkások elkeserítő helyzete

Magyarországon a szervezett munkásoknak azt lehet mondani, a nagyobbik része munkabér tekintetében nem panaszkozhatik a háborús konjunkturára.

Vannak munkások, kik sokkal többet keresnek most, mint békében. — Igaz, hogy a mai drágaság ezt is felémszíti, úgy, hogy abból is csak nagyon kevés marad a ruha, cipő és a többi szükséges cikkre.

Igy a szervezett munkások.

Milyen lehet azonban a szervezeten munkások helyzete? Ne menjünk messzebbre, itt vannak például a pincérmunkások. Ugyebár emlékszünk még, hogy béke időben, amikor megszüntünk erősek és ellenállók lenni, munkáltatóink már akkor éreztették velünk annak hiányát és a szabad kizsákmányolást.

Olyan iparok is vannak, ahol a háború tényleg éreztette romboló hatását, ellenben a vendéglőket és kávéházakat nem számítva, a kisebb üzleteket fellendítette, ugyszólván kevesebb kiadás, nagyobb átlag mellett többet keresnek, mint bármikor.

A személyzetet, de kiváltképen pincérmunkásaikat — mintha csak szervezetlenségükkel nyíltan visszaélni akarnának — mégis olyan szomoró ellátással tartják, hogy az elkeserítő, de egyben ez bizonyítékos momentuma a szervezetlenségnek.

S ezeknél immár mind hangsúlyosabban halljuk és közelebből látjuk egyrészes gondolatunknak a szervezkedésben való megnyilvánulását; az Új Kornak rövid időn belül szép számmal gazdagodott meg nagy tábora.

Alig van vendéglő vagy kávéház, ahol a pincérmunkások munkabérében nem csonkították volna. Béke időben 60 korona volt a pincérmunkás havi átlagos munkabére, most azonban, a mai drágaság mellett, még a legna-

gyobb vendéglőkben és kávéházakban is csak 30 koronát fizetnek. Rossz az ellátás, éhretlen kosztot adnak, sokkal többet és hosszabb ideig dolgoztatnak, ellenben a kimenő-napot minden ellenérték nélkül elrabolták.

Megdrágult minden és a legtöbb szakma munkásai drágasági pótlékokat kapnak, azonban mi tőlünk még azt is elveszik, ami van.

A borraláló-kereset mondhatom nem is számítható csekélységre redukálódott, azonban a ruhatisztítás, ing, gallér mosás, vasalás, ami egymagában nem csekély gondot okoz a pincérmunkásnak, hihetetlenül megdrágult, egyezől a pincérmunkás száraz kenyéren való sivar megéltetése csak az éhenhalástól mentheti meg.

G.

Bécsi kávéházi munkások kizsákmányolása magyar mintára

A kávéházi munkások bérvizonyaira vonatkozólag a „Der Gastwirthgehilfe“ című szaklapban (XXV. évf. 2. sz.) a következőket olvassuk:

„A fizetési viszonyokra vonatkozólag eszközölt statisztikai adatgyűjtés alkalmával a megkérdezett kávéházi pincérek közül 253 egyáltalán nem kapott fizetést, 80 pincérnek havi fizetése pedig csak 80 korona volt.

120 pincér havi fizetése	30 korona
144 " " " "	50 " "
298 " " " "	70 " "
330 " " " "	80 " "
13 " " " "	120 " "

volt.

Az összes wieni pincérek 15%-a egyáltalán nem kap fizetést és ezek azok, akik egy egészen új munkások kategóriát, az ingyen dolgozó munkások osztályát teremtették meg és így kizárólag a borralálóra vannak utalva, nemcsak, hanem ebből a jövedelemből kénytelenek az estilapok vásárlásából, gyufa stb. apróságok beszer-

zéséből előállítható kiadásait is fedezni. Ilyenformán tehát egy új iparágat is megteremttek, amelyben a közönség, a fogyasztók adnak fizetést az üzleti alkalmazottaknak, a munkásoknak, akik viszont jövedelmük egy részét az üzem, a munkaadó üzemi költségeinek fedezésére kénytelenek fordítani, mintha csak alvállalkozók volnának szerződéses viszonyban egy fővállalkozóval szemben. Ez a magyarázata annak a hajszának, melyet utjabban a spekulánsok a bécsi kávéházakért indítottak, mert ezek az új vállalkozók nemcsak az anyagforgalom utáni hasznot vágják zsebre, hanem azáltal, hogy nemcsak a munkaerőt nem fizetik meg, hanem még a munkás jövedelmének egy részét is maguknak foglalják le, óriási jövedelemre tesznek szert. Olyan látszata van a dolognak, mintha e vállalkozók alkalmazottaikat és különösen a főpincéreket nem is munkásoknak, hanem a borralálók bérőinek tekintették, holott kétségtelen, hogy az utóbbiak is nehéz és felelősségteljes munkát végeznek. Ideje volna, hogy a közönséget, melynek zsebe rovására ezen erkölcstelen és nem is jól leplezett kizsákmányolás folyik, jöhíszeműségének e kihasználására figyelmeztessük. Azután szólnunk kell a vendégeknek adott hiteltől is. A vállalkozó a látszat kedvéért kijelenti ugyan főpincérének, hogy senkinek sem kell hiteltelnie, de nyomában és irgalmatlanul utcára löki alkalmazottját, ha a hitelnyújtást megtagadja. Még nem volt rá eset, hogy a munkaadó erre ne talált volna okot vagy alkalmat, ha már a kidobást elvben elhatározta. A kávéház ebből a szempontból is valóságos specialitás, amint hogy a kávéházi pincér is az, mert ugyan melyik iparág az, amelyben a kétes követelések a munkás terhére íródnak, vagy mely más ipari munkások azok, akik — a pincérek kivételével — ilyen kötelezettséget magukra vállalnak? Még egyet. A felsorolt adatok szerint a pincérek átlag-

gos fizetése havonként 53 kor. 80 fill., vagy — ha leszámítjuk azokat, akik egyáltalán nem kapnak fizetést — 63 kor. 24 fillér. Egy teljes szabandnapot számítva ez óránként 15, illetve 18 fillér. Azt hisszük, erről felesleges többet beszélni.

A tüzelvények (kávéfőzők) magassabb fizetést hoznak ugyan, de mert borralatát nem kapnak, helyzetük semmivel sem irigylendőbb. Ők mentek a borralat lealacsonyító ódiomától és havi fizetésük átlag 57 korona lakás és étellemezéssel, és nélkül ellenben átlag 126 kor. 75 fill. Óránként tehát átlag 40, illetve ha étellemezést is kapnak 17 fill. Nem sok, ha tekintetbe vesszük, hogy ebből kell beszerezniük és tisztán tartaniuk a munkaközben használt fehér kabátokat, köntényt és sapkát. Érdekes, hogy a vállalkozók a lakást és étellemezést átlag napi 2 kor. 68 fillérbe számítják.

A kávéfőzőnek átlagos havi fizetése 94 korona, tehát 32 kor. 75 fillérel kevesebb, mint a kávéfőzőké. Ez az 1/2 résznyi különbözet a szakszervezet vivmánya már, jele annak, hogy a bérvizonyok kedvezőbb alakulása mégis csak leginkább a szervezetek működése révén érhető el. A kávéfőzőnek havi fizetése, ha ellátást is kapnak, 47 kor. 18 fill., tehát 10 koronával kisebb, mint a kávéfőzőké. — Óránként a kávéfőzőnek fizetése 22, étellemezéssel együtt 11 fillér, a kávéfőzőké 39 fillér.

A felirónok átlagos havi fizetése ellátáson kívül 44 kor. 59 fill. Azok a kávéházi felirónok, akik csak részben kapnak ellátást, átlag 80 korona havi fizetést kapnak, vagy ha egyáltalán nem részesülnek ellátásban 104 korona 56 fill. Az órabér ellátással együtt 11, részbeni ellátással 21, ellátás nélkül 27 fillér. Ez a fizetése ama kávéházi alkalmazottaknak, akik a pénztár kezelést látják és akik közül akárhány elég naiv ahhoz, hogy — mert bizalmi állást tölt be — ennek fejében fizetés helyett a bizalommal is megelégszik. A nagy bizalom kárpótálás a kis fizetésért és ama nagyon is kétértékű megfizetés, hogy bátran zsarnokoskodhatnak a többi munkás fölött. Ma ez az állapot már valóságos rendszerré fejlődött, remélhető azonban, hogy idővel a felirónok munkáscsoportja is emberi méltóságának tudatára fog ébredni és be fogja látni, hogy ama szerepök, melyet rákényszerítenek, tisztességtelen és hogy sokkal méltóbb, ha ők is ama küzdelemhez csatlakoznak, melyet munk-

kástársaik folytatnak emberséges megélhetésük érdekében. Berlinben e tekintetben a viszonyok kedvezőbbek, mint Wienben, mert a németországi kávéházi felirónoknak legalább egy része már szervezte van. Ezek munkástársaikkal szemben már nem is mint ellenőrök, kéme, hanem mint kartársak viselkednek, összetartási érzésük pedig felelte fejlett.

A felszolgáló-felirónok helyzete még kedvezőtlenebb. A munkásnok e kategóriája Németországban (mint nálunk Magyarországon is) teljesen ismeretlen, havi fizetésük átlag 22 korona 63 fill., valamicske ebédoszt és — ha egyáltalán kap — nyomorúságos lakás. Fizetése óránként 5 1/2 fillér. Élete az emberi munkaerő kiuzsorálásának legszomorúbb fejezete. A vállalkozók a nem ritkán jóképtű szegény leányok szépségéből csinálnak üzletet, a leányok gyakran fizetést sem kapnak, magukat pedig lelketlen kihasználóik javára kamatoztatják.

A házi szolgálók átlagos havi fizetése 105 kor. Ha ellátásban is részesülnek 50 kor. 20 fill., óránként 31 fillér, ha ellátást is kapnak 15 fill.

A női segédmunkások átlagos havi fizetése 30 kor. 92 fill., vagy ha ellátást is kapnak, 37 kor. 72 fill. A kávéház tulajdonosa tehát egy konyha-leánynak 7, illetve 9 fillért fizet óránként némi ellátás és nyomorúságos lakás mellett. Az ókorban a rabslógák javadalmazása is külön lehetett.

A tanoncok a kiaknázás legalkalmasabb médiumai. Megjegyzendő, hogy Ausztriában olyan értelemben, mint nálunk, nincsenek is tanoncok, hanem inkább csak kezdő munkások, akik lépésről-lépésre érik el a magasabb fokozatokat. Átlagos havi fizetésük 15 kor. 67 fillér, óránként 3 1/2 fillér. Ez a magyarzata annak, hogy a szállodás, vendéglős és kávéiparban oly nagy a tanoncok, a kezdők száma, akik — noha épp annyi ideig dolgoznak, mint a felnőt munkások, óránként 3 1/2 fillérért bocsátják áruba munkaerőjüket.

A bécsi kávéházi munkások elsomorító szociális viszonyainak betetőzését meg kell még említenünk ama rettenetes lakásviszonyokat, amelyek közt tengődni, munkában kimertült, fáradt testüket kipihenni kénytelenek. Egy helyütt már megemlítetük, hogy a bécsi kávéosok a fizetések megállapításánál mennyibe számítják a lakást és étellemezést. A szám mindent elárul. De még ennél is beszédesebb adatokat tár elénk a „Das Neue Central-

organ”, mely az osztrák szállodai, vendéglői és kávéházi alkalmazottak központi szervezetének hivatalos lapja. E lap 1912. évi 3. számában olvassuk: „A Panagel-kávéházból (Wien, Kettenbrückengasse) három leány alszik egy sötét kabinetben, amelynek falain állandóan csurog a víz, úgy, hogy a leányok rövid idő múlva kivétel nélkül megbetegednek. E kabinettet a pissoirtól csak egy vékony fal választja el, míg a másik fal mögött állandóan egy jégszekrény áll.” Az 1913. évi 10. számban: „Café Klagenfurt, Wien, IV. A hálószoba kis kabinet, elég nagy egy személy részére, de a két ágyban rendszerint hárman alsznak, mert egy harmadik ágy már nem fér el. Ablak csak egy van, ez is a hátsó udvarba nyílik, amelyben egy vezető csönökűlti pissoir van.” Az 1913. évi 10. számban: „Café Lang, Wien, I. Hofstallstrasse. A konyha-leány egy régi kályhán alszik. Nyáron oly sok a mindenféle bogar, hogy a leányok egy fűrdőkádban alszanak. Ezzel az ügyvel még a naplópok is foglalkoztak. Hiába. Még ma is a régi állapot áll fenn.”

A pincér helyzete

A közhit sohasem szokta a helyzetet feltárni.

Tény az, hogy minden irányban tulzást szokta hufrafejteni felünni és ha valahol, úgy bizonyosan a pincér állásánál keletkeznek oly téves felfogások, melyek sohasem tudják visszatrögzíteni a némileg megközelíthető valóságot. Hogy milyen eszközök lennének azok, amelyek ezen hit eloszlatására vezetnének, nehéz meghatározni.

A lehetőség megvan, csak igénybe kell venni és némi eredménnyel is fog járni. — Nem egyedüli egyébként maga az a hivatás, mely annyira teszi, lelketől és bizonyára jellemzi, mennyire magaslattan áll a hivatás, midőn ezt nagyobb felindultság nélkül elviselni tudja és e tekintetben képes magát túrtöztetni.

Midőn más szakma a lelki erő megalapozására sok mindent áldoz, a pincérnél még e tekintetben a kezdeményezés korát sem eljük. Öntudatra kell ébrednünk s elsősorban az erkölcsi színvonal fejlesztésére kell törekednünk, hogy az élet viharával szemben hajónk el ne merüljön.

Egyesülünk kell, egymás bajainak az orvoslására kell irt találnunk s

ezt el is érjük, ha a szeretetet és a kölcsönös becsületet be tudjuk vinni körünkbe.

Dr. Világosi Miksa.

A főkapitány kitöltötte az ál-artistanóket

Budapest, nov. 16.

Dr. Boda Dezső főkapitány szigorú rendelettel tiltotta ki a mulatóhelyekről a büfé-lányokat, pincérnőket és parkett-táncosnőt. Körülbelül kétszáz leány kénytelen elhagyni az éjszakai csillogást és romlottságot és egyelőre még szabadon választhat a tisztességes nappali munkás boldogulás vagy az állandó orvosi felügyelet között. A rendőrség figyelemmel kíséri őket a mulatók falain kívül is, hogy szabadon ne folytathassák azt az életet, mely miatt tulajdonképpen a mulatók megrendszabályozása szükségessé vált.

Most már talán a kávéházi és vendéglői pincérlányokra is sor kerül az immárvisszükés guszálból, mert Budapest közegészségét a kávéházakból és vendéglőkől ezután még nagyobb veszély fenyegeti, mivelhogy a ki-ebredalt ál-artistanók is mind pincérlányoknak szegődnek el. És ez sokkal több alkalmat nyújt tüzérkedőnek, de egyuttal mint ingyen dolgozó, akinek hetibe 3 korona, rá vannak utalva. Persze ezen 3 korona csak olyan ál-fizetés, mint a pincérlányokodásak. Nezzük csak a munkálkodásukat. Bent jártam a Hegedűs-féle borozóban a Szövetség-utcában, a Fővárosi borozóban a Nép-színház-utcában és az Erdélyi borozóban, amely különben is arról híres, hogy erdélyi bora egyáltalán nincs. Ezen helyeken azt tapasztaltam, hogy a pincérlányok egyáltalán nincsenek mással, mint a vendégnek való udvarlással foglalkoztatva és csak elvetve — szintén udvarlással — hoznak egyegy pohár sört.

Az Erdélyi borozóba este 10 óra után jönnek be, ekkor már a vacsorázó közönség elhagyott és csak ekkor kerül sor az udvarló pincérlányok működésére.

HIREK

A londoni magyar pincérség köréből

London, november 10.

Londonból saját érdeklődésünkre az alábbiakról értesítenek bennünket:

A londoni magyar pincérek megszűnt és ezáltal ott igen sivár a magyar pincérsora. Nem folytatnának társadalmi életet és így az érvényesülésük is nehéz és nincsen, aki szorult helyzetükben segítené rajtuk.

A kávéházi és vendéglői ipar pang. — A londoni nép lázasan agítál a szeszeti italok kímérése ellen és ezáltal nagyon sok kisebb

kávéházat és vendéglőt be kellett zárni, ami szintén sok magyar pincért tett munkanélkülivé.

— **Vigh István bucsuzása.** Vigh István szaktársunk tudvalevően november 3-án bevonult a katonasághoz. — Vigh szaktársunkat kimagasló, ön-ellen munkálkodása folytán igen nagy figyelemmel részesítették egy megjelent cikke után. Most azonban, hogy a katonasághoz bevonult, kedves olvasóitól kénytelen elbucszni.

— **Az Ujkor társas összejövetele.** Az Ujkor környezete, hogy istápolja a szaktársak között a szaktársi szeretetet, társas összejöveteleket tart naponta délután a San-Remo kávéház külön helyiségében, Dohány-u. 42.

— **Weiss D. Dániel garázdkódolása.** Előre kijelentem, hogy csepp kedvem sincs talán éppen ezért, mivelhogy a töntemtelül gyanús ízelmei miatt kiébredalt egyesületi ügyünkről kell írni. Csakis egy panaszos szaktársunk kérése folytán közöljük az alábbi panaszos sorokat: Felmentem az egyesületbe, hogy megtekintsem az ottani viszonyokat, persze azon szándékból, ha érdemes volna, be is iratkoznám oda. Valami Weiss Dániel nevű emberhez kerültem érdeklődéssel és ez volt a vesztem. Nem tudom miért, ez az ember olyan gorbombán kezdett velem beszélni, hogy én egyszerűen fejképnél hagytam. Azonban mondhatom, hogy jóhiszeműségemben ismét súlyosan csalódtam, ha azó mertem képzélni, hogy mint önmagát hirdető demokratikus intézményi egyesületünkben az embereknek is ilyen értelműeknek kell lennie és ez nekem tetszene is, azonban az ottani elvtársak viselkedése szerintem abszurdum. (2)

— **A jó tanácsok.** A Budapestben megjelenő vendéglosok egyik lapjában olvassuk, hogy milyen jó tanácsot ad egy vidéki szaktársu. Ennek a vendéglosok szerkesztője. Egyik újhelyi szaktársunknak van címeze a következő tanács: Okos pincer, ha az üzlet jó, nem törődik a koszt kérdésével, mint könnyen áll módjában pótolni. — Mi szerényebbek leszünk. Kérjük: mit tegyen egy pincer akkor, ha nem áll módjában a keresetet elkészíteni, mivel nincs kereset, továbbá miután áll az üzlet jósága egy pincer részre, ha a keresetet el kell készíteni, ilyen jó tanácsot csak a vendéglosok szerkesztőitől kaphatunk.

— **Pincérnők az étkezőkocsikon.** A porosz vasutakon az igazgatóság bejegyzésével kísérletet tettek, hogy a női kiszolgálás mint váltik be. Próbáképen a berlin-frankfurti gyorsvonattal járó étkezőkocsikban vezették be a női kiszolgálást és mint a németországi lapok írják, a kísérlet kedvező eredménnyel járt. A próbákent alkalmazott nők különben intelligens asszonyok, haebavonalt főpincérek és csácsok feleségei voltak. A tapasztaltak alapján több vonatkonat fogják a női kiszolgálást bevezetni. Most a haboru alatt, mikor a munkaeszerben ismily állott be a amikor csak befűdők utznak, persze megjel, ánde a rendes viszonyok között, amikor a külföldiek megint teljes számban foglalnak helyet a szárnyakereken, a pincérekhez újból szükségessé lesz visszatérni, mert a nőies erő akkor csakugyan „gyengéző”-nek fog bizonyulni. — Ha nincs ló, a számar is jó.

Legujabb!

Közeledik a nagy sajtóper

Hanisch Pál még a mult évben sajtóper indított az Ujkor ellen.

A tanuk nap-nap után ki lesznek hallgatva és így már nincs messze a nagy leszámolás a pincér-ügyek elhanyagolása végett!

— **Szaktársak szíves figyelmébe.** A szaklapunkban hirdető cégek hirdeseikkel kívánják támogatni érdekeinket védő szaklapunkat. És ezt mi azal erdemeljük ki, hogy a szaklapban szükségessé cikkeket töltek rendeljük. Kérjük a szaktársakat mindenkor a szaklapunkban hirdető cégektől rendelni és vásárolni.

— **A Törley pezsgő-gyár.** a tőle eredő pezsgődugókat, — hogy ez uton is támogassa a pincérmunkásokat — 10 fillérrelé visszaváltja.

— **Dr. Világosi Miksa ügyvéd.** az Ujkor ügyésze felhívja a szakmabelieket, hogy minden ügyükben hozzáférődjának jogvédelemért.

— **Az Ujkor kérelme.** Az Ujkor szerkesztősége, hogy közölhesse a szakmabeli társadalmunkkal a munka csataterén történt eseményeket, közelekedő azon kérelemmel fordulunk szaktársainkhoz, hogy bennünket minden esetről értesíteni sziveskedjenek.

Tisztelettel
a szerkesztőség.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

A panaszos vagy egyéb leveleket kérjük a beküldő teljes címevel ellátni. Minden panaszt leközölünk. Panaszavál minden szaktársunk hozzánk fordulhat.

A lakásváltozást kérjük esetről-esetre a szerkesztőségben bejelenteni. Ha az elküldött lapot visszaküldi, azon címre további intézkedésig nem küldünk. Kéjük azon tisztelet előfizetőiket, k k a lapot legkesőbb 2-án nem kaphják meg, sziveskedjék bennünket arról azonnal értesíteni.

Ritter főp. Az előfizetést megkaptuk.

Laptulajdonos: **GREGORITS ISTVÁN.**

Felolós szerkesztő: **Riemer József.**

Kiadja az ellenzéki párt szaklap-bizottsága: **Makko Rudolf, Pálkó István pénzt., Tuza Antal**

Pincérmunkások!

Saját lapot **Az Ujkor** *érdekeiben agítaljatok és partoljátok!*

Kézi :-
munka!!

Ha jó és olcsó cipőt akartok vásárolni, úgy menjetek el
Mojzsikhoz
Király-utca 46. szám alatt.

Árjegyzék ingyen. Árjegyzék ingyen.

TÖRLEY

„Az Ujkor“ környezete minden este találkozik

Csukovits István szaktárs vendéglőjében.
Király-utca 73.

NAGY IGNÁC :- pincefelszerelési cikkek szaküzlete
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Ajánlja díszan felszerelt rakatárát mindenemű pincefelszerelési cikkekben, szimint borszivattyúk, szűrőgépek, hardogoztatók, pasteurizáló készülékek, palacsok, parafadagok, címkékben stb. — kiváló készítmény!

Pincérek figyelmébe ajánljuk
HERMANN GYULA
férfi szabót,

ki már 23 éve csakis a pincérek szabója, készít üzleti ruhákat, mérték utáni megrendelést. Mindenféle üzleti ruhák kölcsönbe kaphatók!

VII., Erzsébet-körút 12. (főlemezlet.)

Mindenemű nyomtatványok a legizélsebb kivitelben készülnek
**AZ UNIO-
könyvnyomdában**

Budapest, VIII. ker.,
Mikszáth Kálmán-
tér 5. Telefon:
József 42-94.

Berkovits Károly

hektograph, éttermi, kávéházi és cukrászai cikkek rakatára

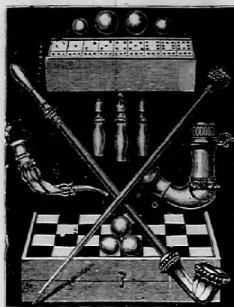
Budapest, VII., Sip-utca 5. sz.

— Telefon: 106—07. —

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

NOVÁGH KÁROLY

Alapítotott: 1867

TELEFON 2-18

MÜ. ÉS DISZMÜ. BUDAPEST IV., Egyetem-u. 3.
(a Takarékpénztár-al szemben.)

Ajánlja gazdagon berendezett rakatárát tajték- és borostyánkő dohányzószerkeiből, továbbá nagy választékát elefántcsont-tekegolyókból, kávéházi felszerelésekből, uzgymint Lignum Sanctumgöyök és bábukból, sétatokok stb.-ből a lehető legolcsóbb árak mellett.
Javitások a legolcsóbb árszámítás mellett elfogadtnak.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER
természetes égvényes SAVANYÚVIZ.

LITKE

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek, kiknek oldal-zsebtárcára (papirpérez részére) vagy pincértáskára (apró- és ezütpérez számára) van szükségük, — melynek feneké nincs beillesztve, hanem a felsőréz az álljával egy daraból készült — a legutányosabb árak mellett szerezhetik be:

Képes árjegyzék bérmentve!

Molnár Vilmos

:- sérvkötyőgyárosnál :-

Budapest, IV., Károly-körút 28. (Központi Városház.)